

Łódź, 8 lutego 2023 r.

WA 4120-2/2023-w

Skarbnik Województwa Łódzkiego

Urząd Marszałkowski Województwa Łódzkiego
al. Piłsudskiego 8
90-051 Łódź

W odpowiedzi na pismo z dnia 11 stycznia 2023 r. zawierające prośbę o udzielenie wyjaśnienia w przedmiocie kwestii związanych z ujęciem w budżecie województwa poręczeń dla SP ZOZ przedstawiam stanowisko Kolegium Regionalnej Izby Obrachunkowej w Łodzi w przedmiotowej sprawie.

Kolegium Izby rozpatrując sprawę zapoznało się ze wskazanym w piśmie opisem problemu i stanowiskiem własnym województwa. Formułując wątpliwości w skierowanym do Izby piśmie podniesiono, że Zarząd Województwa Łódzkiego udzielił poręczeń długoterminowych kredytów bankowych zaciągniętych przez wojewódzkie jednostki ochrony zdrowia. Zgodnie z definicją umowy poręczenia zawartą w art. 876 § 1 Kodeksu Cywilnego, poręczyciel zobowiązany jest względem wierzyciela do wykonania zobowiązania na wypadek, gdyby dłużnik tego zobowiązania nie wykonał. Biorąc pod uwagę trudną sytuację finansową oraz utrzymujące się wysokie zobowiązania wymagalne wojewódzkich jednostek ochrony zdrowia, może zajść konieczność dokonania w 2023 roku spłat przez Województwo poręczonych rat kredytów. Biorąc pod uwagę zapisy umów / oświadczeń dotyczących udzielonych poręczeń, odpowiedzialność Województwa Łódzkiego jako poręczyciela uzależniona jest od zawiadomienia go o opóźnieniu dłużnika lub od uprzedniego wezwania do dobrowolnego spełnienia świadczenia w przypadku braku środków lub możliwości spłaty zabezpieczonych wierzytelności przez kredytobiorcę przed lub w terminie ich wymagalności. Dobrowolna regulacja zobowiązania poręczyciela przed lub w terminie wymagalności wskazanych wyżej zobowiązań chroni zarówno kredytobiorcę, jak i poręczyciela przed ryzykiem ponoszenia dodatkowych kosztów, np. w postaci odsetek od zobowiązań przeterminowanych lub kosztów egzekucyjnych.

W uchwale budżetowej Województwa Łódzkiego na 2023 rok zaplanowano rezerwę celową na potencjalne spłaty kredytów poręczonych zakładom opieki zdrowotnej.

W art. 14 ustawy z dnia 5 sierpnia 2022 r. o dodatku węglowym (Dz. U. z 2022 r. poz. 1692) dokonano zmian brzmienia art. 212 ust. 1 pkt 7 ustawy o finansach publicznych, z którego wynika, że uchwała budżetowa określa kwotę wydatków na spłatę przypadających w danym roku budżetowym, zgodnie

z zawartą umową, wymagalnych zobowiązań z tytułu udzielonych przez jednostkę samorządu terytorialnego poręczeń i gwarancji.

Biorąc pod uwagę powyższe powstała wątpliwość odnośnie konieczności i formy wykazania w uchwale budżetowej kwoty wskazanych wyżej wydatków, to jest:

1. Czy w oparciu o zmianę zapisu art. 212 ust. 1 pkt 7 ustawy o finansach publicznych oraz biorąc pod uwagę zapisy umów / oświadczeń dotyczących udzielonych poręczeń, umożliwiające dokonanie przez Województwo Łódzkie spłaty niewymagalnych zobowiązań z tytułu poręczonych kredytów, nie ma konieczności wykazywania w uchwale budżetowej kwoty wydatków na spłatę przypadających w danym roku budżetowym, zgodnie z zawartą umową, wymagalnych zobowiązań z tytułu udzielonych przez jednostkę samorządu terytorialnego poręczeń i gwarancji?
2. W przypadku konieczności regulacji przez poręczyciela wymagalnych zobowiązań związanych z udzielonym poręczeniem - kiedy należy ująć w uchwale budżetowej Województwa zapis dotyczący kwoty wydatków na spłatę przypadających w danym roku budżetowym, zgodnie z zawartą umową, wymagalnych zobowiązań z tytułu udzielonych przez jednostkę samorządu terytorialnego poręczeń i gwarancji, to jest czy należy skazać wyżej kwotę wydatków traktować jako potencjalnie wymagalną w danym roku i ująć ją przed powstania zobowiązania, czy też prawidłowym jest ujęcie tej kwoty ex post, tj. po dokonaniu zapłaty zobowiązania wynikającego z udzielonego poręczenia?

W ocenie wnioskodawcy mając na uwadze konieczność terminowej spłaty kredytów zaciągniętych przez jednostki ochrony zdrowia: w przypadku uregulowania zobowiązania przed lub w terminie zapłaty wierzytelności nie należy w uchwale budżetowej wykazywać kwoty wydatków na spłatę przypadających w danym roku budżetowym, zgodnie z zawartą umową, wymagalnych zobowiązań z tytułu udzielonych przez jednostkę samorządu terytorialnego poręczeń i gwarancji. Wystarczy dla uregulowania przedmiotowego zobowiązania dokonać zmian w budżecie, polegających na przeniesieniu planu wydatków z rezerwy celowej do planu wydatków na spłaty kredytów poręczonych zakładom opieki zdrowotnej, w przypadku konieczności regulowania zobowiązania po terminie wymagalności należy dokonać zmiany uchwały budżetowej poprzez dodanie zapisu określającego kwotę wydatków na spłatę przypadających w danym roku budżetowym, zgodnie z zawartą umową, wymagalnych zobowiązań z tytułu udzielonych przez jednostkę samorządu terytorialnego poręczeń i gwarancji. Przedmiotowej zmiany należy dokonać ex post, czyli po dokonaniu zapłaty zobowiązania wynikającego z udzielonego poręczenia. Gdyby spłata zobowiązania uzależniona była od ujęcia w treści uchwały budżetowej kwoty wydatków na spłatę przypadających w danym roku budżetowym, zgodnie z zawartą umową, wymagalnych zobowiązań z tytułu udzielonych przez jednostkę samorządu terytorialnego poręczeń i gwarancji, a nie zaplanowania wydatku w budżecie, stworzyłoby to ryzyko poniesienia dodatkowych kosztów w postaci odsetek lub kosztów egzekucyjnych, a w skrajnych przypadkach mogłoby doprowadzić do rozwiązania umowy kredytu i postawienia go w stan natychmiastowej wymagalności.

Odnosząc się do przedstawionego problemu zwrócić należy uwagę, że jednostka samorządu terytorialnego dokonuje oceny ryzyka ponoszenia określonych wydatków, dlatego też, w ocenie Kolegium Regionalnej Izby Obrachunkowej w Łodzi, przy konstruowaniu planu wydatków należy wziąć pod uwagę nieuchronność poniesienia wydatków wynikających z udzielonych przez jednostkę poręczeń, a tym samym ująć je w planie wydatków jako wymagalne (potencjalnie) przed upływem

terminu ich wymagalności. Nie narusza to postanowień art.212 ust.1 pkt 7 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych, albowiem budżet jst – stosownie do art.211 ust. 1 ustawy jest rocznym planem dochodów i wydatków, przychodów i rozchodów tej jednostki, natomiast zgodnie z art.44 ust.1 pkt 2 ustawy wydatki publiczne mogą być ponoszone na cele i w wysokościach ustalonych w uchwale budżetowej jednostki. W konsekwencji każdy wydatek jst (a więc również wydatek z tytułu udzielonych poręczeń) przewidywany do realizacji w danym roku budżetowym winien być objęty planem wydatków tej jednostki (co do zasady przed jego dokonaniem) bez względu na to, czy na etapie planowania ma on charakter wymagalny, czy potencjalnie wymagalny, czy też jedynie planowany.

Powyższe pozostaje również w zgodzie z treścią art. 236 ust.3 pkt 5 ustawy o finansach publicznych, stosownie do którego w planie wydatków bieżących wyodrębnia się w układzie działów i rozdziałów planowane kwoty wydatków bieżących, w szczególności na wypłaty z tytułu poręczeń i gwarancji udzielonych przez jednostkę samorządu terytorialnego, przypadające do spłaty w danym roku budżetowym. Dodatkowo, mając na względzie ww. nieuchronność ponoszenia wydatków z udzielonych poręczeń należałoby przyjąć, że zabezpieczona w planie wydatków rezerwa celowa na potencjalne spłaty kredytów poręczonych między innymi SP ZOZ-om, uruchomiona w związku z koniecznością zapłaty przez poręczyciela zobowiązania związana jest z wymagalnością zapłaty, a dokonanie zapłaty przez poręczyciela kwoty wynikającej z umowy poręczenia świadczy o tym, że poręczyciel zgodnie z zawartą umową zobowiązany był do spełnienia tego świadczenia.

Dlatego też, w ocenie Kolegium Izby, w treści uchwały budżetowej, w części normatywnej, winien znaleźć się również zapis wymagany postanowieniami art.212 ust.1 pkt 7 ustawy o finansach publicznych. Uchwała Sejmiku Województwa może być zatem podjęta po uruchomieniu przez Zarząd rezerwy celowej, o której mowa wyżej. Nie wyklucza to oczywiście możliwości podjęcia przez Sejmik Województwa uchwały, w której uruchomiona zostanie rezerwa, jak również uzupełniona zostanie o kwotę wydatków z tytułu poręczeń treść uchwały.

Informuję jednocześnie, że stanowisko wyrażone w niniejszym piśmie udzielone zostało w ramach prowadzonej przez Izbę działalności informacyjnej i nie ma mocy wiążącej. Podkreślić także należy, że odnosi się ono wyłącznie do planowania w budżecie kwoty poręczeń, przy czym Kolegium Izby przyjmuje za Wnioskodawcą, że jednostka realizuje zobowiązania z tytułu zawartych mów poręczeń.

Z poważaniem

PREZES
Regionalnej Izby Obrachunkowej w Łodzi
dr Ryszard Paweł Krawczyk